N° 151. 1860.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 18 December.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant. Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

V. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

Bij deze courant behoort een bijvoegsel, inhoudende verslagen van de staten generaal.

Editie van maandag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 17 december.

De tweede kamer heeft in hare zitting van zaturdag aangenomen: hoofdstuk XII der staatsbegrooting (onvoorziene uitgaven), de wet tot amortisatie van nationale schuld en de wet op de middelen; de laatste met 45 tegen 19 stemmen.

Ook werden nog aangenomen de wetsontwerpen tot bekrachtiging der belastingen in de onderscheidene provincien, benevens dat tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1861.

Het ministerie heeft een credietwet ingediend ter bestrijding van de uitgaven voor het departement van kolonien, welke in de zitting van zaturdag avond zonder discussie met algemeene stemmen is aangenomen.

De heer Rochussen heeft zijn verzoek om ontslag aan den koning aangeboden.

Men wil dat de heer van Hall zich ad interim met de portefeuille van kolonien zal belasten.

De commissie uit de tweede kamer, belast met het overbrengen der lijst van kandidaten voor de vervulling der vacature van raadsheer in den hoogen raad der Nederlanden, is zaturdag middag bij Z. M. den koning ontvangen.

De gemeenteraad alhier zal op woensdag aanstaande, des namiddags ten half twee ure, eene openbare zitting houden, waarin de volgende onderwerpen zullen behandeld worden: missive van gedeputeerde staten, regeling beurtveer Utrecht; idem van burgemeesters en wethouders van Zierikzee en Bergen op Zoom, nopens de beurtveren; idem van het burgerlijk armbestuur, voordragt maximum van onderstand; missiven van verschillende administratien, periodieke aftredingen; reglement weduwen- en weezenfonds; verordening verkoop van aard- en boomvruchten.

De vischschuit thans liggende op de kleine werf alhier, en in eigendom toebehoorende aan den schipper Leendert Grootjans, is nog het zelfde schuitje dat ten jare 1775 behoorde aan de gebroeders Naerebout, die de bemanning gered hebben van het op de Noorderrassen gestrande en totaal verongelukte oost-indische compagnieschip Woestduin. Later te Arnemuiden aangekocht, wordt het thans daar nog ter vischvangst gebruikt.

---

* Bij gelegenheid van de jl. zaturdag plaats gehad hebbende verkiezing van een lid voor den gemeenteraad van Vlissingen, hebben 220 kiezers hunne stem uitgebragt. Daarvan vereenigden zich 135 stemmen op den heer C. J. van der Hijden, 43 op den heer C. Noorduyn, 26 op den heer J. G. Hector, 9 op den heer K. Blonk en 3 op den heer J. B. de Groof, terwijl de overige stemmen op evenveel verschillende personen verdeeld waren. Eerstgenoemde is derhalve gekozen.

---

* Den 12 dezer leverde de haven van Zierikzee een ongekend schouwspel op. De schroefstoomboot Condor, verliet haar, met een diepgang van 13 voet, aan boord hebbende al de vaten cocosolie, geborgen uit het gestrande schip Suomi, en stoomde dadelijk naar zee.

Is het reeds zeldzaam, zoo wordt ons van daar geschreven, dat de geheele lading van een in onze nabijheid gestranden bodem, geheel wordt aangebragt — en de doeltreffende maatregelen door de zuid hollandsche redding maatschappij genomen, verdienen in dezen allen lof — zeker is het nog nimmer gebeurd dat zoodanige kostbare lading, geheel binnen deze stad werd ingeladen. Het is te betreuren dat onze haven, die zoo als weder door dit voorval gebleken is ook voor grootere schepen geschikt is, terwijl de stad tijdens den opslag localiteit tot berging genoeg bleek te bevatten, zoo weinig voor eigenlijken groothandel gebruikt wordt.

Wij vernemen dat het Z. M. den koning behaagd heeft eene som van f 600, ter beschikking te stellen van de hoofdcommissie, *tot oprigting van een gedenkteeken aan Vondel.*

Ll. donderdag aanvaardde de heer mr. O. van Rees, tot dusverre hoogleeraar te Groningen, zijn hoogleeraarsambt in de staatshuishoudkunde en statistiek aan de hoogeschool te Utrecht, met het houden in het groot auditorium, eener plegtige redevoering over de *wetenschap der statistiek.*

---

* Men schrijft ons uit Zierikzee 14 dezer:

De heer officier van justitie bij de arrondissements regtbank alhier, heeft heden conclusie genomen in zake den minister van financien, tegen de commissarissen van het muzijkgezelschap Uit kunstliefde.

Hij ving aan met te betuigen dat hij met bevreemding had hooren inroepen de onbevoegdheid der regterlijke magt, daar toch art. 40 der wet van 1819 de kennisneming der overtredingen wegens het patentregt opdroeg aan de correctionele regtbanken, en dat de wet van 1827 alleen eene wijziging heeft gebragt in de wijze van aanbrenging der zaken; dat wel is waar gedeputeerde staten eene uitspraak hebben gedaan, waarmede de kennisneming der regterlijke magt in strijd zoude schijnen, doch dat de laatste in hare uitspraken onafhankelijk is van de administratieve magt. Hij betoogde dat eene onbevoegd verklaring het gevolg zoude hebben, dat niemand van de overtreding kennis zoude kunnen nemen, daar gedeputeerde staten daartoe zeker geene bevoegdheid hebben; hij achte deze exceptie niet aannemelijk.

De gevraagde schorsing op grond van art. 4 wetboek van strafvordering kon zijns inziens mede niet toegepast worden. Ware dit het geval dan zoude bij verschillende regterlijke uitspraken de wet geschonden zijn, daar deze schorsing, al is zij niet gevraagd, ook ambtshalve kan toegepast worden; doch dan *moet er zijn een verschil van burgerlijk regt,* dat hier niet aanwezig is. Immers zijn gedeputeerde staten geen regters over het mijn en dijn, *hun is alleen het oordeel over reclames.* Hij ging na de bedoeling van het aangehaalde art. 6 en het betoogde, dat men dit artikel zoude uitbreiden zoo men het ook in dit geval toepaste; waarbij hij inriep arresten van den hoogen raad van 14 october 1844 en 20 julij 1858. Verder beweerde hij, dat art. 22 der wet van 1819 de regterlijke magt in haar geheel laat, dat art. 28 verwijst naar de voorschriften omtrent de reclames zijnde de wet van 2 merfidor en 3 nivose an VII en 29 maart 1833 (Staatsblad no. 4) allen aangehaald bij koninklijk besluit van 28 februarij 1846 (Staatsblad no. 6) en dat de wet van 22 mei 1845 (Staatsblad no. 22) alleen *sprekende van den aanslag, niet van boete, mede hier niet* als stavende het gevoelen der onbevoegdheid konde ingeroepen worden.

Hij erkende dat, bij de kennisneming door de regterlijke magt en door gedeputeerde staten men twee verschillende beslissingen zoude kunnen erlangen, dat dit te betreuren zoude zijn, omdat het zoude kunnen strekken tot vermindering van den eerbied en het ontzag aan de hooge collegien toekomende, doch dat de regterlijke magt zich hierdoor niet mogt laten terughouden.

Aangezien uit de bekentenis van de beklaagden, bij monde van hunnen *vertegenwoordiger, en de processenverbaal* is gebleken, dat de beklaagden zijn commissarissen van het muzijkgezelschap Uit kunstliefde, dat dit gezelschap op de genoemde 7 avonden in de concertzaal te Middelburg zijnde een daartoe bestemd gebouw, muzijk heeft gemaakt met hoorende leden daarbij, zonder aangifte van patent en hoewel gedeputeerde staten bij besluit van 6 januarij 1860 verklaard hebben, dat geen patent schuldig was, daar het doel van het gezelschap was alleen beoefening der toonkunst; dat eenerdeels de regtbank hierover niet kan oordeelen omdat aan haar niet, zoo als aan gedeputeerde staten een reglement is overgelegd, maar dit ook anderdeels niet kan opgaan, daar als dan al zoodanige gezelschappen dit zouden voorwenden, in die oefeningen om vrij te zijn van het patent moeten gehouden worden òf in particuliere huizen, òf zonder hoorders; zoo *heeft hij gerequireerd veroordeeling der gedaagden, elk in 7* boeten van f 25 tot f 400 en de kosten, is 't nood bij lijfsdwang te innen.

---

§ † Uit Utrecht schrijft men ons van 15 dezer:

Niemand is wijs te allen tijde; en wat nog 't zotste van de zaak is — meestal is men dit het minst wanneer men meent het eens bijzonder slim te hebben overlegd.

Ik had u van de tweede lezing van den heer Busken Huet een verslag beloofd, maar — „goede voornemens, zegt Dante ergens, de hel is er mede bestraat" — we hadden veel gehoord en 't gelukte mij niet aanstonds den draad weer te vinden. Eene booze gedachte kwam bij mij op, en haar naam was: „Zondagsblad, tweede lezing van den heer Busken Huet."

Natuurlijk bragt ik mij zelve aanstonds aan 't verstand dat ik dit eerst moest lezen, en

Da sasz ich nun, ich armer Thor!
Und war noch dummer wie zuvor.

Niet dat ik aanmerkingen zou willen maken op dit verslag, och neen! maar al heeft Horatius gezegd dat men zijne verzen negen jaar achter een slot moet houden, ik verklaar bij deze gelegenheid dat gedachten zijn als blaauwe druiven; worden *ze beduimeld dan gaat er de frischheid af. In een onbewaakt* oogenblik vergat ik dat ik slechts afdrukken van indrukken wenschte, en geen kritiek; — ik had een kritisch verslag gelezen, en — waar blijft ge nu Horatius? — ik was immers mijn eersten indruk kwijt.

Van daar dat ik u eerst heden schrijf, en ge 't met weinig voor lief zult moeten nemen. Stel — om nu maar tot de zaak te komen — dat ge een monument zoude willen oprigten, voorstellende onze nieuwe dichtkunst. Stel verder dat ge er uwe zinnen op had gezet dit te doen, in den trant van dien groenen banjerheer met afgezakte kuiten. die men in den Haag *uitgeeft voor 't waarachtig conterfeitsel* van Z. M. Willem II, hoewel ieder moreel overtuigd is, dat geen vorst, en vooral onze Willem niet, er ooit zoo potsierlijk heeft uitgezien, dan zouden we natuurlijk dit minder fraaije stuk moeten vervangen door een ander, bijv. door eene maagd, verbeeldende De poezy. Van de trappen die naar het voetstuk leiden, zouden we dan even natuurlijk wegnemen de „ick-en-weet-niet-wats" die er tegenwoordig zitten, en plaatsen er bijv. even zoo vele groepen, gevormd door de dichters, die aan den ingang van 't nieuwere tijdvak staan.

Zijn we vooreerst te vreden met de voorzijde van het monument (de rest is latere zorg), en plaatsen *we op den eenen* hoek Bellamy eenigzins verheven boven zijne vrienden, dan *komt volgens* den heer Busken Huet, de andere plaats toe aan Onno Zwier van Haren, de welbekende dichter van: De geuzen.

Maar daar zitten we immers midden in de achttiende eeuw, en we waren begonnen bij de patriotten. Er is iets van aan,— de spreker heeft echter zijn gevoelen behoorlijk, ik geloof zelfs voldoende, gemotiveerd. Ik hoop dat hij u in staat zal stellen dit later eens op uw gemak te lezen; voor ditmaal zult ge welligt reeds te vreden zijn met de opmerking, dat van Haren wel in 1713 geboren is, *maar eerst op vrij hoogen* leeftijd zijne dichtstukken heeft vervaardigd en uitgegeven, terwijl ze eerst in 't begin van ons tijdvak werkelijk populair begonnen te worden.

Hoe kon 't ook anders toen de Feitama's en de Lannoys, met nog zoo vele anderen het oppergezag voerden, en al likkende en vijlende hunne kwartijnen vulden, toen de Zangberg om, een beeld van den heer Huet te gebruiken, geen renbaan meer

was, maar een lijnbaan waarin ieder achteruit liep tot zoo lang zijn voorraad hennip verbruikt was, om ten slotte toch slechts een taai eind touw voor den dag te brengen.

Die pruikentijd, als achtergrond voor de figuur van van Haren, werd ons door den spreker geestig in enkele trekken geschetst.

De proeven van de dichtkunst dier dagen, gaven aanleiding tot menigen half gesmoorden lach; 't verhaal eener dichterlijke veete (met Sara Maria van der Wilp en den portretteur in miniature) en van den strijd tusschen twee achtbare hooggeleerden (Burman en Saxe) voltooiden het tafereel, en we lieten nu al die reeds vergeten grootheden weder met rust om verder slechts van van Haren te hooren; echter niet zonder ook in 't voorbij gaan kennis te maken met zijn broeder Willem, hoewel die meer dan Onno de achttiende-eeuwsche kenmerken draagt.

De heer Busken Huet bragt ditmaal zijne beschouwing over Onno Zwier niet geheel ten einde; ze zal dus in zijne derde lezing (wegens de feestdagen eerst donderdag 27 december) worden voortgezet, en ik beloof u dan wat minder slim, en dus verstandiger te zijn dan ik het ditmaal was.

Tot vergoeding meld ik u echter nog dat de belangrijke verkooping van den nagelaten prentenschat des heeren Munnicks van Cleeff is afgeloopen, waarschijnlijk zeer ten genoege der belanghebbenden. De waarde dier verzameling was dan ook niet weinig verhoogd door de uitmuntende orde waarin ze door den verkooper (de heer T. de Bruyn, boekhandelaar te dezer stede), bijgestaan door den heer J. Ph. van der Kellen, was gebragt, en de wijze waarop hij ze in zijn catalogus heeft beschreven. Die catalogus hebt ge waarschijnlijk gezien, en ge zult er met mij van overtuigd zijn, dat ze blijvende waarde heeft, niet slechts voor den bibliograaf, maar evenzeer voor den geschiedschrijver. Prijzen werden er besteed om een verzamelaar uit den goeden ouden tijd, toen men nog niet zoo op de hoogte was en „koopjes" dus nog niet tot de mythen uit den voortijd behoorden, te doen rillen van genoegen, als hij zijn eigen schatten beziet. Ge zult daar echter spoedig hier of daar eene vollediger opgaaf van ontvangen, dan ik u geven kan, want, hoewel ik mij niet kon weerhouden van tijd tot tijd eens te gaan grasduinen, heb ik de zaak niet geregeld bijgewoond.

Er is dan ook zoo veel te doen in deze stad van hooggeleerden in esse en in spe, dat men zich wat dient te oefenen in de kunst van onthouding om niet gansch en al het slagtoffer zijner connectien te worden. Daar hebt ge bijv, behalve het hollandsch tooneel wat we gaarne voor de liefhebbers overlaten, de duitsche opera eens om de veertien dagen. Verder het stadsconcert en de studenten-concerten en dan nog lezingen. Lezingen van het nut, van physica, van 't leesmuseum van nuttige kennis. Lezingen van den heer Huet, en zeven of acht andere, van de heeren Oosterzee en ten Kate enz. enz. „voor een weldadig doel." De heer Oosterzee sprak donderdag; men zegt dat het er zeer vol was. De heer ten Kate spreekt over veertien dagen, NB. te gelijk en in hetzelfde gebouw met den heer Busken Huet.

Wat zullen we dus belezen worden. 't Heeft werkelijk iets van overdaad, en ge begrijpt dat slechts enkele onverbeterlijke hoorders in staat zijn dat alles te volgen. Van een enkel spreker dacht ik u nog iets te melden: van den improvisator, dr. de Breuk namelijk. Ge weet dat is een tweede Behrman. Over alle mogelijke onderwerpen maakt hij onmiddelijk na de opgave een vers. Mijn dichterlijk appreciatie-vermogen schijnt echter niet genoeg ontwikkeld om dit „spreken zonder denken" op den waren prijs te schatten. Althans vele hoorders en vooral toehoorderessen (de dichter sprak eerst op 't nut en later nog eens op het leesmuseum), vonden het ontzettend „mooi;" ik helaas! vond dit niet zoo, althans slechts bij uitzondering en dus zal ik om geen hyperkriticus te wezen liever zwijgen.

Benoemingen en besluiten.

ARRONDISSEMENTSIJKERS. Benoemd tot arrondissementsijker der maten en gewigten P. Schenkenberg van Mierop, kweekeling der koninklijke akademie te Delft.

COMMISSIE VAN STATISTIEK. Op verzoek eervol ontslagen als voorzitter der rijkscommissie voor statistiek, mr. J. Ackersdijck, met dankbetuiging voor zijne belangrijke diensten.

BURGEMEESTERS. Op verzoek eervol ontslagen A. van Haaften, als burgemeester der gemeente St. Philipsland.

BELASTINGEN. Benoemd te Ossendrecht tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen (waarvan de kantoren thans zijn vereenigd) den heer V. J. F. van Steenacker en te Huderwijk de heer H. H. Groskamp. Tot ontvanger van de directe belastingen van het tweede arrondissement te Amsterdam de heer C. D. Merens, controleur 1e klasse bij de belastingen te Schiedam. Tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Heerenveen c. a. de heer F. H. ter Horst.

CULTURES IN INDIE. Op verzoek eervol ontslagen, den Oost indischen ambtenaar D. H. van den Ven, thans hier te lande aanwezig als controleur der 1e klasse bij de landelijke inkomsten en cultures op Java.

RIDDERORDEN. Benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, den kapitein-luitenant ter zee A. R. Blommendal, hydrograaf der nederlandsche zeegaten.

Necrologie.

Den 12 dezer is in de residentie overleden den heer H. van den Sande Bakhuyzen, in leven kunstschilder, ridder der orde van den Nederlandschen leeuw.

— George Hamilton Gordon graaf van Alberdeen is donderdag nacht te Londen overleden. Hij werd ten jare 1784 te Edinburg geboren en heeft den leeftijd van 76 jaren bereikt. In 1813 en 1814 was hij gezant van Engeland te Weenen; in het ministerie Wellington secretaris van staat van buitenlandsche zaken; in de jaren 1828 tot 1830, van 1834 tot 1835 secretaris van staat voor kolonien; andermaal voor buitenlandsche zaken van 1841 tot 1846, en van december 1852 tot februarij 1855 eerste lord der therarie of eerste minister. Bovendien heeft hij in zijn langdurig leven verschillende andere eervolle betrekkingen bekleed, waartoe die van voorzitter van het britsch instituut en van het genootschap van oudheidkundigen, van kanselier van het koninklijk collegie te Aberdeen enz. behoorden.

The times wijdt den overleden staatsman eene warme lofrede, waarin onderanderen gezegd wordt: „Lord Aberdeen heeft in een groot aantal omstandigheden eene zeer groote werkzaamheid aan den dag gelegd en zijne eerlijkheid is nooit betwijfeld. Alleen loopen de gevoelens uiteen over het doorzigt en de bekwaamheid welke hij in de behandeling der zaken aanwendde."

Twee der zonen van zijn lordschap waren bij zijn sterven tegenwoordig, namelijk de kolonel Alexander en de heer Arthur Gordon, terwijl zijn oudste zoon, de erfgenaam van zijnen pairsrang en van zijne vaste goederen, zich denkelijk in Egypte bevindt.

Marine en leger.

Van Zr. Ms. stoomfregat De admiraal van Wassenaer zijn op non-activiteit gesteld de kapitein-luitenant ter zee, eerste officier, P. A. van Rees en de luitenant ter zee 1e klasse G. H. Bakker, terwijl de 1e luitenant der mariniers F. A. van Braam Houckgeest naar dat korps zal terugkeeren. Op het wachtschip te Willemsoord is overgeplaatst de luitenant ter zee 2e klasse G. Bijl de Vroe. De adelborsten 1e klasse J. F. Noorduin, A. G. Westerouen van Meteren, L. B. van Manen, J. L. Inckel, jhr. C. G. J Barnaart en G. J. Buyskes zijn overgeplaatst op het stoomschip Amsterdam. terwijl op het fregat De admiraal van Wassenaer zijn geplaatst: de kapitein-luitenant ter zee G. Roijer. als eerste officier, de luitenant ter zee 1e klasse C. A. L. H. baron van Heeckeren, de luitenant ter zee 2e klasse J. Scheurleer en de adelborsten 1e klasse W. F. Blaauw, H. C. Juta, H. J. van der Mandele, W. A. van Aken, R. D. Crommelin, A. van Hengel, F. H. baron van Verschuer, W. J. van Hoogenhuyzen, C. A. Weldringh, J. A. Venius, B. M. van der Weyde en J. A. Snoek. Op het wachtschip te Vlissingen is geplaatst de scheepsklerk J. H. Stuart, thans non-actief.

— Blijkens een bij het departement van marine ontvangen berigt is Zr. Ms. schroefstoomschip Haarlemmermeer, onder bevel van den luitenant ter zee der 1e klasse P. Koning, den 25 november jl. te Santa-Cruz op Teneriffe aangekomen, en heeft den 28 daaraanvolgende van daar zijne reis naar Oost-Indie voortgezet.

— Donderdag avond is van 's rijks werf te Amsterdam te Willemsoord aangekomen Zr. Ms. stoomschip Amsterdam, hetwelk daar verder in gereedheid zal worden gebragt, om met 1 januarij eerstkomende in dienst te worden gesteld.

Kolonien.

Aan het algemeen overzigt van het Bataviaasch handelsblad van 29 october, ontleenen wij het volgende:

De tijdingen die wij in ons laatste overzigt omtrent de gebeurtenissen te Banjermassing mededeelden zijn thans volkomen bevestigd geworden. Wel hebben er weder schoone wapenfeiten plaats gehad en is ten slotte de zegepraal aan de onzen gebleven, maar die wapenfeiten en zegepralen hebben veel kostbaar bloed gevorderd, en het einde van den oorlog is er niet nader door gekomen. Verre zij het van ons geen verdiende hulde te willen brengen aan de onversaagdheid en het beleid, door onze officieren bij elke ontmoeting met den vijand ten toon gespreid, en aan de krachtige ondersteuning die zij bij hunne troepen vonden, maar wij hebben toch moeite in te stemmen met den zegetoon, door het regeringsblad aangeheven: „De toestand van zaken had in de laatste zes weken een zoo gunstigen keer genomen, als men maar eenigzins had durven hopen." Wie zou niet denken dat wij, in stede van het berigt van de herleving des opstands, krachtiger en meer onverzoenbaar dan ooit, en van den dood van zooveel dapperen, de tijding der gevangenneming van Hydayat en Antasari, en van de volslagen onderwerping hunner aanhangers, hadden ontvangen? Eerst dan zou de tijd der [illegible] zijn.

Ook op Ceram is een opstand uitgebarsten, waarvan het gewigt nog niet beoordeeld worden kan. De Alfoeren hebben naar men ons mededeelt de christen-strandbewoners (Amboinezen) aangevallen, eenige particuliere ondernemingen afgeloopen, een amboineeschen onderwijzer met zijn gezin en drie andere personen vermoord. Zoodra dit berigt ter hoofdplaats Amboina aankwam, vertrok de overste de Brabant met 200 man naar het tooneel van den opstand. Hij joeg de oproerige Alfoeren op de vlugt naar het gebergte, en deed de in verzet zijnde negory Waisamoe vernielen. Welligt zal versterking van Java noodig zijn om dezen opstand te onderdrukken.

De proeven door den heer Montclar, op de suikerfabriek Wonopringo, behoorende aan de factorij der Nederlandsche handelmaatschappij genomen, hebben geleid tot een door velen onverwacht, d. i. gunstig resultaat. Hij heeft door de aanwending van zijn systeem, dat meer een toepassing van oude uitvindingen dan een nieuwe uitvinding schijnt te zijn, 25 à 30 pct. suiker meer bekomen dan men vroeger kreeg, en suiker van beter kwaliteit. Het batig saldo zal dus aanmerkelijk de winst der fabrijkanten een weinig en de belooning van den inlandschen planter genoegzaam niet verhoogd worden..

— Onder de verdere berigten in dat blad komen nog eenige bijzonderheden voor die wij hier laten volgen.

De resident van Rembang heeft, naar wij vernemen, dezer dagen van de regering den last ontvangen om de vrije tabakscultuur niet tegen te gaan. Het adres der makelaars heeft dus een goede uitwerking gehad. Hadden twintig staathuishoudkundigen of leden der tweede kamer een dergelijk stuk geschreven, dan ware het waarschijnlijk ter zijde gelegd. Maar de minister weet wel dat men, om met de hollanders goede vrienden te blijven, niet aan hun beurs komen moet.

Berigten van Banjermassing ontvangen, dd. 29 september jl., luiden als volgt:

Van het resultaat der expeditie naar Amonthaij is alhier nog weinig meer bekend dan dat er eene benting ingenomen is, waarbij van onze kant 4 personen geblesseerd zijn, waaronder een banjerees, die de onzen als tolk volgde. Het fort, waarin zich de luitenant van der Wijk bevindt, is geheel ingesloten, en zou men, gedurende een geheelen dag, in de rigting van zijne versterking, een hevig kanon- en geweervuur vernomen hebben. De kapitein Eichelberg is met zijne manschappen derwaarts vertrokken, om hem te ontzetten.

De 2e luitenant de Brauw is met 32 bajonetten naar Madang gezonden om eene benting in te nemen, aldaar heeft hij zich moedig gedragen en is bij de bestorming met 16 flankeurs, door kogels getroffen, gevallen; gelukkig is zijne in de zijde bekomene wonde niet gevaarlijk; behalve de sergeant Kleijn, is ook de gedecoreerde flankeur Verhest gevaarlijk gewond. Het scheen dat de inlandsche soldaten bij die gelegenheid niet vooruit wilden, waarom zij dan ook voor een krijgsraad zullen komen. Op dit berigt is de kapitein Koch met eene sterkte van 125 man en eene 3ponder-batterij derwaarts opgerukt waarbij de 1e luitenants de Coenens, Boers en de dienstdoende officier de Ruessij waren, doch zij zijn met een gewonde moeten terugtrekken; daarop heeft een derde togt derwaarts plaats gehad, met het ongelukkig gevolg dat de kapitein Koch en de luitenant Verspeijck en een dertigtal manschappen geblesseerd werden en wederom moesten terugtrekken. Thans is de majoor Schuak derwaarts getrokken met de kapiteins Graas, Brands, de luitenants Brinkgreve, Engelhard en Hamming, benevens eene sterkte van plus minus 200 man.

Dat de officier van gezondheid Stamler door den vijand is vermoord, is zeker, doch bijzonderheden hiervan zijn nog niet bekend. Martapoera is tweemaal aangevallen, doch de vijand geheel verslagen; de kapitein Ravallet en de 1e luitenant Boers zijn derwaarts geweest en hebben, na eenige muitelingen opgehangen te hebben, alles in den omtrek verbrand.

Op eene patrouille bij Amonthaij heeft men het verlies te betreuren van den luitenant van Emden; door de muitelingen in eene kampong aangevallen, is hij met 5 lanssteken afgemaakt, ook zijn bij die gelegenheid nog 3 soldaten gesneuveld en 6 geblesseerd.

Te Panteij Hambawang heeft men berigt ontvangen, dat de benting zal aangevallen worden, en zegt men dat er aldaar 710,000 randjoes zijn geplant.

Pattekoenan is door de muitelingen in den asch gelegd en den Kjai aldaar vermoord.

Naar wij vernemen, is een der meest gevreesde hoofdmuitelingen Demang Lehman, op last van den ex-rijksbestierder Pangeran Hidaijat, vermoord geworden.

— Latere berigten loopende van 8 october geven meer uit-

voerige berigten van het tooneel des oorlogs zij luiden aldus:

Op last van den majoor Verspijck, is kort voor de aankomst der troepen van het 13 bataillon aldaar, de Stoomer van Os naar Soerabaya gezonden om te verzoeken het linker halve 13 bataillon infanterie niet derwaarts te zenden, doch gelukkig kreeg die boot te veel water in en was genoodzaakt naar Banjermassing terug te keeren, juist op dat oogenblik kwamen de muitelingen, plus minus 200 man sterk, Martapoera tot 2 malen toe aangevallen, welke beiden malen met glans werden verslagen. Van de dood van dr Stamler is niets positief bekend, alleen heeft men twee kussens van hem met bloed bevlekt teruggevonden.

Bij Roeket Madang, 3 uren van Amawang, is zoo als wij vroeger melden 3 maal échec geleden, doch de vierde maal, kwam de majoor Schauk met 52 man van Bandjer en nam het kommando op zich van Amawang, en trok met eene kolonne van plus minus 200 man, naar bovengemelde plaats met den 1en luitenant-adjudant Brinkgreve, de kapiteins Waiting en Graas, de luitenants D. Ferwerda, Hamming, Beijens, Engelhardt en de Coenens. Hij dacht de benting te kunnen bestormen, doch bemerkte reeds spoedig dat zulks niet doenbaar was, na een hevig kanonvuur, dat steeds zonder gevolg bleef, werd de benting omsingeld.

Dezelve had 3 rijen schietgaten en 4 palissaden achter elkander van kaijoe-langsap. De 1e luitenant Hamming kreeg een schot in de borst en bleef ter plaatse dood, de kapitein Graas ontving een kogel in de linker arm. De benting was geblindeerd. Toen de muitelingen bemerkten, dat zij omsingeld zouden worden en hun convoi met vivres door den kapitein Graas geslagen was, vlugten zij op handen en voeten uit de benting, doch kwamen voor het tirailleurs vuur van den 1e luitenant de Coenens, alwaar zij nog een pelotons vuur kregen, doch passeerden juist op eene plaats, waar de overige tirailleurs nog niet hadden kunnen komen; van onzen kant zijn een tiental soldaten geblesseerd, doch geen een gesneuveld. De officieren hadden zich zeer wijsselijk, van hun distinctief ontdaan en droegen geweren, even als de manschappen. Het verlies van den kant van den vijand, alhoewel aanzienlijk, is niet bekend. — Het sneuvelen van den 1e luitenant van Emde, heeft den 13 september plaats gehad, toen hij uitgezonden was om 4 priesters, die het plan gesmeed hadden, om in de benting te Amonthaij amok te maken, op te ligten, doch nabij hunne woning gekomen, werd door 24 muitelingen waaronder 4 vrouwen, amok gemaakt die allen gesneuveld zijn, terwijl wij van onze zijde 3 dooden en 9 gekwetsten hadden, waaronder deze officier, die 7 klewang houwen en een schot in het been bekwam, waaraan hij na 4 dagen smartelijk lijden, overleed. De majoor Schuak zal eerstdaags met eene sterke kolonne naar Batoemandie oprukken, aldaar zijn 4 bentings en volgens verklaring der spionnen plus minus 1500 man; de 1e luitenant van Ende zal van uit Barabai de togt derwaarts mede maken. Het fort te Baleh, boven Pangerong is omringd van vijanden, en het fort te Tebalong, waar de luitenant van der Wijck zich bevindt is 10 dagen omsingeld geweest, doch bij tijds ontzet. Pangerang Hidaijat zou zich tusschen Panteij Hambawang en Amawang ophouden.

Wij kunnen hier nog bijvoegen, dat onlangs een kettinganger Poenjoel genaamd, gedeserteerd is, die vroeger korporaal bij het 13 bataillon was. Hij is vroeger wegens moord in plaats van opgehangen te worden, alhier tot 10 jaren dwangarbeid, buiten Java veroordeeld en door het gouvernement naar Banjermassing gezonden; hij zou de benting Roeket Madang verdedigd hebben, en onze officieren en onderofficieren bij hunne namen, hebben toegeroepen; zoo dit gerucht waar is, dan zal het zaak zijn, om met ontslagen, doch ervaren inlandsche soldaten, in den vervolge voorzigtig te zijn.

— Als oorzaak van den opstand in het Ceramsche worden opgegeven: de ontginning van gronden door partikuliere en de aanlegging van kokostuinen op last van het gouvernement; tegengang van het kakiansche geloof; de ter dood brenging van zekere Kakiay, die was betrokken in den opstand van de Alfoeren van Manie in 1857; het bij die gelegenheid verwijderen van eenige afgodsbeelden (mauwien); het uitdeelen van koffijzaad voor nieuw aan te leggen koffijtuinen aan de ceramsche bevolking; valsche getuigenis die zoude gegeven zijn door den omgebragten schoolmeester ten voordeele van zekere radja Kaybobo, waardoor de groote landraad zou zijn misleid. Dit alles vereischt echter nadere bevestiging.

Voorts zegt men dat het hoofd van den vermoorden schoolmeester onder verschillende stammen zoude verdeeld geworden zijn. Zoo dit waar is, dan kan als zeker worden aangenomen dat de opstand onder de Kakianen algemeen is en zeer moeijelijk te dempen zal zijn.

— Wij vernemen dat z. exc. de gouverneur generaal gratie verleend heeft van de doodstraf aan de vijf militairen die zich na gedeserteerd te zijn, op den weg naar Buitenzorg aan doodslag en verwonding van eenige inlanders hebben schuldig gemaakt, alsmede aan den belhamel der bij tijds ontdekte zamenzwering te Djocjocarta.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Den 14 dezer is alhier verkocht: een huis en erve, in de Schuitvolstraat op den hoek der Pijpstraat, wijk N no. 211, verkocht voor f 1271.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.
December 1860.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen in 24 u.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.		Aanmerkingen.
9	Z. t. O.	3	736.8	8 7	0.91	7.96	1.0	5.8	4.4	bew. betrokk.
10	W. t. N.	25	749.1	7.8	0.89	7.29	0.0	5.0	5.4	dik mistig.
11	W.NW.	4	749.4	6.1	0.93	6.91	0.0	5.1	3.9	dik mistig.
12	N. O.	3	760.1	5.4	0.92	6.50	8.0	4.0	3.4	dik betrokken.
13	Oost	2	765.3	4.7	0.90	6.10	3.0	3.1	4.1	betrokken.
14	Oost.	3	769.9	4.5	0.93	6.22	0.0	2.4	4.1	betrokken.
15	O. Z. O.	1	769.9	3.3	0.89	5.56	1.0	2.0	3.0	dik betrokken.

Thermometerstand.

14 dec. 's av. 11 u. 36 gr.
15 „ 's morg. 7 u. 35 „ 's midd. 1 u. 38 gr. 's av. 11 u. 38 gr.
16 „ 's morg. 7 u. 40 „ 's midd. 1 u. 42 „ 's av. 11 u. 38 „
17 „ 's morg. 7 u. 36 „ 's midd. 1 u. 38 gr.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 14 december. Mazzini, die zich thans weder hier bevind, heeft het plan opgevat om eene vereeniging tot bevordering van de nationale eenheid der Italianen op te rigten. De daarvoor door hem ontworpen statuten worden thans door een onzer dagbladen medegedeeld. Het doel der vereeniging is: te geraken tot de nationale eenheid, door bij te dragen tot de volkomene verwezenlijking van Garibaldis programma en tot de vestiging van eenen gansch Italie omvattenden staat met Rome tot hoofdstad; de wenschen der Italianen betrekkelijk de regeling der in- en uitwendige aangelegenheden van hun land met alle wettige middelen bekend te maken en te doen gelden; en eindelijk de maatschappelijke en politieke ontwikkeling der van handenarbeid levende volksklassen te bevorderen."

Te oordeelen naar de statuten zal het geen geheim noch revolutionair genootschap zijn, maar alleen wettige middelen bezigen en al zijne verrigtingen openbaar maken. Dit zou eene volslagene verandering in de handelwijze van Mazzini zijn, en ter verklaring daarvan wordt door zijne vrienden aangemerkt, dat geheime genootschappen onmisbaar waren zoo lang in Italie door de gouvernementen aan de bevolking alle regtmatige invloed, alle gelegenheid om hare wenschen te doen kennen en zich te vereenigen, onthouden werd, maar dat Italie's tegenwoordige toestand een ieder in staat stelt om openlijk en met geoorloofde middelen naar een goed doel te streven.

— De engelsche regering heeft het voorstel van Hannover aangenomen, volgens betwelk het derde millioen tot afkoop der Stader-tol, dat ten laste komt van de overige staten, met uitzondering van Engeland en Hamburg, verdeeld zal worden naar de vlag.

Duitschland.

Weenen 13 december. Het geregtshof heeft uitspraak gedaan in de zaak van den heer Richter, en heeft hem 1. schuldig verklaard aan het omkoopen van den generaal von Eynatten tot het misbruik maken van gezag; 2. vrijgesproken, uit gebrek aan bewijs, wegens bedriegelijke wisselzaken; 3. hem ten aanzien der overige punten van de aanklagt onschuldig verklaard. De procureur-generaal heeft den aangeklaagde in de welwillendheid van het hof aanbevolen.

De straf, waartoe de heer Richter wegens eerstgemeld misdrijf is veroordeeld, is die van opsluiting in eene gevangenis gedurende eene maand, verergerd door twee vastendagen; terwijl het aan von Eynatten geschonken bedrag ten bate zal strekken van het armenfonds te Weenen.

— De Ostd. Post geeft in een hoofdartikel het gevoelen te kennen, dat het verzamelen van wapens en ammunitie in Moldavie en Wallachye, alsmede de organisatie van vreemden-legioenen, het bestaan van een uitgebreid plan verraden, waarvan het doel ten deele is, afscheiding van de porte, deels opstand van verschillende nationaliteiten. Er is toch niet alleen een Hongaarsch, maar ook een Poolsch legioen georganiseerd, ten gevolge waarvan de russische regering eene dreigende verklaring tot prins Couza gerigt en een korps van 12,000 man in Bessarabie geconcentreerd heeft.

Frankfort 12 december. Op de hier gehouden vergadering de leden van het duitsche national Verein bevonden zich tusschen 600 à 700 leden, waarvan velen uit Darmstadt, Baden en Nassau, zelfs uit Thuringen en Hannover herwaarts waren gekomen. Als voorzitter fungeerde dr. Lang uit Wiesbaden. Nadat dr. Müller van hier, een kort overzigt had gegeven van de aangelegenheden der keurhessische constitutie, werd door den heer Wirth het voorstel gedaan, aan de thans ontbonden tweede kamer het volgende te rigten: „Hessische mannen! Duitsche broeders! Uw manhaftig besluit heeft een' blijden weerklank in alle duitsche gewesten gevonden en ook wij voelen ons verpligt u daarvoor onzen dank te betuigen. Gij hebt u, uwe vrijheidslievende voorouders, die het eerst den moed hadden de romeinsche tyrannij af te schudden, waardig getoond. Gij hebt het zegel gedrukt op den tienjarigen worstelstrijd, dien gij gevoerd hebt voor het hoogste goed des volks, voor zijn regt. Gij hebt aan het duitsche volk een schitterend voorbeeld gegeven van eenen burgermoed, die berekend is, om voor Duitschland eene betere toekomst voor te bereiden. Rekent op onzen bijstand in de dagen van gevaar, enz." Dit adres werd met toejuiching goedgekeurd en daarbij den wensch geuit, dat dit in Frankfort gegeven voorbeeld, alom in Duitschland navolging moge vinden. Er zijn weder vele nieuwe leden tot dit Verein toegetreden. Ook te Koburg wordt thans door de leden van die vereeniging, een gelijksoortig adres aan de ontbonden keurhessische kamer onderteekend. De advocaat Metz, die te Darmstadt geregtelijk wordt vervolgd wegens zijne toetreding tot dit Verein, had de eer bij zijne doorreis te Koburg, bij den groothertog ter tafel genoodigd te worden.

Daar de nieuwe keurhessische constitutie voorschrijft, dat wanneer eene der beide kamers ontbonden wordt de andere verdaagd *moet worden, zoo is dit dan ook eergisteren, op last* der keurvorsten, met de eerste kamer geschied.

Frankrijk.

Parijs 15 december. De Moniteur behelst een besluit waarbij de nieuwe organisatie van het ministerie van binnenlandsche zaken wordt vastgesteld. Dat departement wordt verdeeld in vijf generale directien, en het generaal secretariaat wordt afgeschaft. Voorts behelst het regeringsblad de benoeming van acht nieuwe prefecten en van onderscheidene leden van den staatsraad.

— De keizerin is ll. donderdag over Boulogne te Parijs terug gekeerd.

— De keizer heeft bepaald dat, aanvangende met januarij e. k., de engelschen, zonder paspoort in Frankrijk zullen kunnen aankomen en rondreizen, even als dit wederkeerig in Engeland aan de franschen is toegestaan.

— Eene van den franschen gezant te St. Petersburg ontvangene depeche bevat het berigt dat het russisch gouvernement kennisgeving heeft bekomen, van het binnentrekken te Peking door lord Elgin en den baron Gros. Dit had den 22 october plaats gehad en den 26 is de vrede gesloten, waarvan de bekrachtiging den zelfden dag gevolgd is. De keizer had gevolmagtigden achter gelaten om te onderhandelen, en zou weldra zelf te Peking wederkeeren. De bondgenooten begonnen de stad te ontruimen.

Italie.

De operatien tegen Gaëta ondernomen zijn sedert den 11 dezer geschorst, daar Frankrijk er in geslaagd is tusschen de strijdende partijen een wapenstilstand tot stand te brengen, terwijl reeds onderhandelingen geopend zijn welke de overgave dier vesting ten doel hebben. Koning Frans zou zich reeds bereid hebben verklaard de verdere verdediging te staken op voorwaarden die, op ééne uitzondering na, de goedkeuring van Victor Emmanuel zouden hebben verworven. De ex-koning van Napels wil zich n. l. voorbehouden zijn goed regt voor een later bij een te roepen congres door een afgevaardigde te doen verdedigen, en hierin wordt van de andere zijde niet bewilligd.

Het laat zich ligt gissen dat zoo deze onderhandelingen *mogten mislukken, om dat Frans II bij zijne vordering bleef* volharden, Frankrijk hem dan niet meer met zijn eskader zal blijven beschermen en dat dus ook in dat geval de zaken spoedig een stap voorwaarts zullen doen.

Eenige fransche dagbladen spreken de veronderstelling uit dat Frans II Gaëta verlatende zich naar Rome zal begeven om aldaar de onlusten in zijn verbeurd rijk te kunnen aanwakkeren. Zijne tegenwoordigheid aldaar zou echter minder te vreezen zijn nu de toestand van Rome zoo wankelbaar is, en zich zelfs in den kring van kardinalen eene partij gaat vormen ten gunste eener schikking met Piemont.

Betaling van coupons.

De coupons der 5 pct. Russische certificaten in zilver, administratie Hope & co., Ketwich & Voombergh en wed. W. Borski, verschenen 1/13 september 1860, worden betaald met f 21,90.

Zeetijdingen.

Het schip *Westkapelle*, gez. A. B. Crucq, is den 24 october in goeden staat van Singapore te Batavia aangekomen en was bevracht tot het overbrengen eener lading suiker en koffij van Java naar Rotterdam.

Aangekomen te Soerabaija, 24 october, het barkschip *Stad Middelburg*, gez. D. D. Ouwehand; alles was wel aan boord.

Den 27 october is van Singapore naar Batavia vertrokken, het barkschip *Walcheren*, gez. D. H. van der Heyde.

Volgens berigt van den gez. W. Blaakhert, lag hij den 28 october op de reede van Batavia met de *Zeelandia* gereed om den volgenden dag de reis naar deze stad aan te nemen; schip en equipage waren in goeden staat.

— Den 15 dezer is van Veere naar zee gezeild, de schooner *Catharina Elizabeth*, gez. T. D. de Ruiter, van Middelburg met aardappelen en hooi naar Newcastle.

— Sedert 14 dezer zijn ter reede van Vlissingen gepasseerd, bestemd voor Antwerpen: *Jacobus*, gez. Berte, Riga; *Nathalia*, gez. Johnson, Oostzee; *Arsens*, gez. Petersen, Korsöe; 2 *Gebroeders*, gez. de Groot, IJsstad. Den 16 dezer voor Antwerpen bestemd: *Adèle*, gez. Claussen, New York; *Petrel*, gez. Corn, Londen; *Clara*, gez. Wallgren, Rio Janeiro; en voor Middelburg bestemd: *Actif*, gez. Moen, Newcastle.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in December.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Dingsdag	18	's morg.	6 ure.	Dingsdag	18	's morg.	9,45
Donderdag	20	„	6	Woensdag	19	„	9,45
Zaturdag	22	„	6,30	Vrijdag	21	„	9,45
Zondag	23	„	7	Maandag	24	„	6 ure.
Dingsdag	25	„	9	Dingsdag	25	„	6
Donderdag	27	„	10,30	Woensdag	26	„	7
Zaturdag	29	„	11,30	Vrijdag	28	„	7
Zondag	30	„	6	Maandag	31	„	8,30

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 17 december.

Meekrap werd heden redelijk geveild, doch de stemming was flaauw. Goede onberoofde gold f 30. Racine f 24½.

Graanmarkten.

Amsterdam 17 december.

Tarwe en gerst prijshoudend.

Raapolie op zes weken f 43. Lijnolie op zes weken f 32.

Rotterdam 17 december.

Tarwe was heden 25 cent hooger, erwten waren daarentegen 50 en wit zaad 25 cent lager.

Axel 15 december.

Tarwe f 9,35 a f 10,05; Rogge f 6,25 a f 6,55; Wintergerst f 5,90 a f 6,35; Zomer dito f 5,35 a f 5,60; Haver f 2,80 a f 4,40; Paardeboonen f 7,00 a f 7,45; Bruineboonen f 7,45 a f 10,25; Groene erwten f 8,40 a f 10,25; Geele dito f 7,45 a f 9,35; Boekweit f 6,80 a f 7,20, per mud.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 17 december.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	63¼
	dito Nationale dito	3	„	75⅛
	dito dito dito	4	„	98⅛
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102½
	Certific. Hope & co.	4	„	75¼
	dito dito 1855, 6de serie.	5	„	95⅝
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			206½
	Leening 1860. (contant)	4½	„	89⅝
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	77⅝
Spanje.	Obligatien	1¾	„	41 7/16
	dito binnenlandsch	3	„	48¾
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	44
	dito amsterdamsche	5	„	65⅛
	dito nationale	5	„	50⅛
	dito 1847/1852	2½	„	—
	Bank actien	3	„	614
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	45¾
	dito nieuwe	3	„	44⅝
Grenada.	dito			15¼
Venezuela.	dito	2½	„	19
Illinois.	dito	7	„	91
Mexico.	dito	3	„	19⅜

Londen, 15 december, ten 12 ure. Consols 92¾.

Weenen, 15 dec. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 64,00.

Parijs, 15 dec. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 68,90

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 13 december.

Metalliek f 20,50; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,67½; Engelsche Russen f —,—; Fransche f 55,37½; Belgische f 55,75; Pruissische f 34,93¾; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 34,12½; Russische in zilveren roebels f 34,37½; Poolsche in fl. f 27,25; Nationale metalliek f 28,50: Dollars f —,—

Weldadigheid.

COLLECTE NIEUWJAARSBEDEELING.

De directie der Vereeniging tot het bezoeken der armen, even als in vorige jaren de bedelarij op den Nieuwjaarsdag wenschende tegen te gaan door het houden eener extrabedeeling op dien dag, maakt aan de ingezetenen van Middelburg bekend, dat van wege de Vereeniging eene collecte aan de huizen zal worden gedaan op Dingsdag den 18 decemb. 1860, des middags tusschen 12 en 3 uur. Zij spoort hare medeburgers aan tot het schenken eener ruime gift op dat eensdeels het kwaad der bedelarij blijve geweerd en ten andere de buitengewone bedeeling werkelijk van dien aard zij, dat zij door de armen op prijs gesteld kan worden.

De directie voornoemd,
J. J. DE KANTER, voorz.
D. A. BERDENIS VAN BERLEKOM, secr.

De opgaven van ontvangene giften bij onderscheidene instellingen van weldadigheid, kunnen wij eerst in een volgend nommer opnemen.

Advertentien.

50JARIGE ECHTVEREENIGING VAN
WILLEM CALJOUW en TANNETJE SANDERSE.
Koudekerke, 16 December 1860.

50JARIGE ECHTVEREENIGING VAN
C. DE VLIEGER en M. J. W. VAN DER WERF.
Middelburg, 18 December 1860.

Bevallen van een Zoon C. J. BROUWENAAR — POLEY.

Eenige kennisgeving.

LET WEL!

Zij die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn *aan den Boedel van wijlen den Heer* PIETER SMITH Sr., adresseren zich tot ontvangst of betaling bij den Heer J. P. SMITH, Scheepsmakelaar te Vlissingen, vóór of op den 25 dezer maand December 1860.

MAATSCHAPPIJ VAN NIJVERHEID.

De tegen heden (Dingsdag) aangekondigde Vergadering van het alhier gevestigd Departement der Maatschappij van Nijverheid **is uitgesteld** tot Zaturdag 22 December.

J. W. DE RAAD, Secretaris.

MIDDELBURGSCHE SPAARBANK.

Uit hoofde van het aanstaande Kersfeest zal de LAATSTE ZITTING van het Bestuur der Spaarbank in dit jaar, in plaats van op Woensdag den 26 December, gehouden worden op Maandag den 24 dezer maand, des middags van 1 tot 2 ure, op de gewone plaats.

Middelburg, den 17 December 1860.

Het Bestuur der Middelburgsche Spaarbank,
P. DUMON TAK, Voorzitter.
HUBERTUS REKKER, Secretaris.

PUBLIEKE VERKOOPING TOT ALLE PRIJZEN,
WEGENS FINALE UITVERKOOP.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op Donderdag den 20 December 1860, 's avonds ten zes — en Vrijdag 's morgens ten tien ure, aan het Stads Verkoophuis te **Vlissingen**, presenteren te verkoopen eene extra aanzienlijke partij fijne

WINTER- EN ZOMERSTOFFEN,

bestaande in Eskimo's, Castor, Duffel, Drap de Russie, Bukskins en Lakens, benevens eene groote partij Overschoenen en hetgeen meer zal worden geveild. Alles op Donderdag van tien tot vier ure voor een ieder te zien.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, *Vrijdag 21 December 1860, 's morgens 10 ure*, op de Buitenplaats **Westhove**, bij Domburg, van 2 Bunders **Essen en Elzen KAPHOUT**, omtrent **1400 droogë MUTSAARDS** enz.

BOOMEN.

PUBLIEKE VERKOOPING op Vrijdag 21sten December 1860, voormiddags 9½ ure, ten verzoeke van den WelEdelen Heer ADR. TAK qq., van eene aanzienlijke partij opgaande **Esschen** en **Olmen BOOMEN**, waaronder vele geschikt voor Werkhout, op de Hofstede bij AART VAN LEEUWEN, in **Camperland.**

J. W. VADER, Nots.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, *Vrijdag 11 Januarij 1861, voormiddags* 11 ure, te **Grijpskerke**, in de Herberg bij K. POPPE,

1. Van een **HUIS** en **ERF** aldaar, thans bewoond door GERARD WISSE; en
2. Van het westelijk gedeelte, uitmakende twee afzonderlijke **Woningen**, der bovengezegde Herberg zoo als die thans bewoond zijn door de Wed. WIELEMAKER en JAN MELIS.

Op de uitgezette Kaarten, bij bovengenoemden Notaris verkrijgbaar, breeder vermeld.

Wie **Uitkoop van TOL** wil doen op den **Noordweg**, voor het jaar 1861, vervoege zich van heden af bij P. J. ACKERMANS, aldaar.

PYRAMIDES VÉSUVIENNES.
VUURAANMAKERS,

In Engeland, Frankrijk, Oostenrijk en Belgie gebreveteerd.

Deze Pyramides zijn het allerbest geschikt om zuiver, spoedig en gemakkelijk Vuur aan te maken; zij worden in Nederland alleen geleverd tot 25 cent de **100** stuks, door W. P. VAN DE KAMER, Apotheker.

Alom worden soliede **Depôthouders** gevraagd. — Franco aanbieding.

Une Demoiselle Protestante de l'Eglise Wallonne, examinée, en même d'enseigner les langues modernes et les autres branches de l'éducation, désirait trouver une place d'**INSTITUTRICE** dans une Famille distinguée. Elle peut produire de bons certificats. — S'adresser sous les initiales D. IJ. P., au Libraire DE JONG ZIJLSTRA à Middelbourg.

Gehuwde Lieden, zonder inwonende Kinderen, niet ouder dan 50 en 55 jaren, van de P. G., die genegen mogten zijn te solliciteren naar de betrekkingen van **BINNENVADER** en **BINNENMOEDER** (tevens **Naaimatres**) in het GODSHUIS te VEERE, gelieven zich, onder overlegging van bewijzen van goed zedelijk gedrag en bekwaamheid, te adresseren aan den Burgemeester dier Gemeente, vóór den 15 Januarij eerstkomende. — Brieven franco.

HULPONDERWIJZERS.

Het Gemeentebestuur van **Dreischor** (Zeeland) vraagt tegen primo Januarij 1861, voor de openbare School voor Lageronderwijs, **een HULPONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van *f* 325,— of op hooger Tractement, nader te bepalen.

Zij die verlangen daarvoor in aanmerking te komen gelieven zich te adresseren aan den Heer Burgemeester der Gemeente, met opgave der voorwaarden waarop zij genegen zijn die betrekking te aanvaarden.

HULPONDERWIJZER.

Tegen Januarij 1861 wordt gevraagd **een HULPONDERWIJZER** voor de openbare School te **Westkapelle**, op eene Jaarwedde van *f* 300. De [illegible] wet gevorderde stukken van belanghebbenden worden vóór of op den 27 December 1860 bij den Burgemeester der gemelde Gemeente franco ingewacht.

ONTVANGEN versche **Malaga Citroenen**, de 100 stuks *f* 2,50, **China's-Appelen**, de 100 stuks *f* 3,00, beste **Engelsche Sprot**, de 25 stuks *f* 0,15, uitgezochte **Kastanjes**, de vijf Ons *f* 0.15, bij

P. GELDOF, Langeviele.

Eene **Meid** benoodigd. Adres Bureau dezer Courant.

CONCERT ten voordeele van de Vereeniging tot het bezoeken der Armen, te Middelburg, te geven door het Harmoniegezelschap **Apollo** in de Concertzaal, op Woensdag den 19 December 1860, des avonds ten 7 ure. — Toegangkaarten à 99 cent zijn te bekomen bij den Concierge.

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

Bijvoegsel van de Middelburgsche courant.
Dingsdag 18 December 1860.

Staten generaal.

EERSTE KAMER.

In de zitting van 15 dezer zijn de volgende wetsontwerpen met algemeene stemmen aangenomen:

1 tot wijziging van hoofdstuk VIII der staatsbegrooting voor 1859;

2 tot vaststelling van uitgaven wegens verstrekkingen door het departement van marine, dienst 1860;

3 tot wijziging van hoofdstuk III der staatsbegrooting voor 1859;

4 tot onteigening voor den provincialen weg van Meerssen naar Amstenrade;

5 tot onteigening etc. voor een kanaal ter verbinding van de vaarwaters de Overspitting en de nieuwe schipsloot te Joure;

6 tot onteigening voor droogmaking der Tienhovensch-Maarsseveensche plassen.

Over hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1861, de heeren Cremers, [illegible], Sassen en Schimmelpenninck van der Oije; over hoofdstuk V dier begrooting de heeren: Cremers, van Nispen van Pannerden, van Wessem en Schimmelpenninck van der Oije.

TWEEDE KAMER.

Behalve met het opmaken der nominatie voor een lid van den hoogenraad, welke wij in ons vorig nommer hebben medegedeeld, heeft de tweede kamer zich woensdag avond nog bezig gehouden met de behandeling van de volgende wetsontwerpen, welke alle zijn aangenomen.

1 tot vaststelling der begrooting voor de landsdrukkerij voor 1861;

2 tot ontheffing van hijpothecaire verbanden op de gronden der maatschappij van weldadigheid;

3 tot onteigening voor een nieuwe straat te 's Gravenhage;

4 idem voor den spoorweg van Maastricht naar Luik;

5 tot vaststelling der begrooting voor de gestichten te Ommerschans en Veenhuizen voor 1861;

6 tot aanvulling van art. 10 der wet van 29 junij 1854 (staatsblad no. 102) omtrent strafbare poging tot misdaad [De aanvulling luidt aldus: „Poging tot misdaad wordt gestraft, indien tegen de misdaad zelve tuchthuisstraf van vijf tot twintig jaren bedreigd is, met tuchthuisstraf van vijf tot [illegible] jaren."]

7 betreffende de begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1861;

8 tot wijziging van hoofdstuk IXB der staatsbegrooting voor 1859.

Verder vereenigde de vergadering zich met de conclusien van de verslagen der verschillende commissien als:

1 tot onderzoek van het verslag over de verrigtingen van het [illegible]bestuur over 1858;

2 tot onderzoek der rekening van het pensioenfonds van burgerlijke ambtenaren over 1858;

3 tot onderzoek der additionnele overeenkomst met Frankrijk betrekkelijk den letterkundigen eigendom.

4 idem der overeenkomst tusschen de Rijnoeverstaten van 31 maart 1831.

In de zitting van donderdag ochtend werden de beraadslagingen voortgezet over hoofdstuk X der staatsbegrooting (oorlog). De discussien bepaalden zich nagenoeg uitsluitend tot den post van f 400,000, uitgetrokken voor de verschanste legerplaats bij Nijmegen. De heer *Dommer van Poldersveldt* had er aanleiding toe gegeven door voor te stellen dien post te doen wegvallen. Hij wilde dat zooveel mogelijk op het belang der ingezetenen van Nijmegen werd acht geslagen, en verlangde daarom een nader onderzoek, of tegen het slechten van den hoofdwal wel degelijk bezwaren bestonden. Die slechting achtte hij noodig voor eene uitbreiding der stad. Zijn voorstel werd door den *minister van oorlog* en den heer *Storm van 's Gravesande* bestreden en ten slotte verworpen met 47 tegen 21 stemmen. Nadat de overige artikelen onveranderd waren goedgekeurd is, zoo als wij reeds gemeld hebben, het hoofdstuk zelve met 48 tegen 20 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Poortman, Hugenholtz, [illegible], Betz, Wijbenga, Idzerda, Meeussen, van der Linden, [illegible], Thorbecke, Kingma, van Bosse, Heemskerk Bz., [illegible], Reinders, Zylker, van Hoëvell, Duymaer van Twist, van Eck en Olivier.

De uitslag van de stemming over hoofdstuk XI (kolonien) is mede reeds bekend, maar wij moeten nog een beknopt overzigt geven der op donderdag en vrijdag daarover gevoerde discussien.

Donderdag voerde de heer *Mijer* daarover het eerst het woord. Hij ontwikkelde de door hem voorgestane meening dat de voordeelen van de kolonien zijn verkregen door de bestaande instellingen, en dat men die niet zonder deze zou behouden. De belangen van den inlander werden daarbij in het oog gehouden en die van den nederlander niet over het hoofd gezien. Het cultuurstelsel had gestrekt om ook landbouw en nijverheid aldaar te ontwikkelen, en daaruit waren [illegible] voordeelen voor het moederland voortgevloeid. Welke vorderingen deze gemaakt hadden kon men uit de jaarlijksche verslagen opmaken; sedert de invoering van dat stelsel, [illegible] de huishouding aldaar, was veel vooruitgegaan, zoo wel in een materielen en zedelijken als wetenschappelijken zin. De ondervonden ontwikkeling, zoo verschillende van [illegible], moest de regering leiden tot voorkoming van moeijelijkheden. Onder de bestaande instellingen ondervond de bevolking [illegible] den invloed der europesche beschaving en de daaruit [illegible] voordeelen. Wat de voordeelen van die instellingen voor het moederland betrof, deze waren menigvuldig; de nederlandsche nijverheid kon dit in ruime mate getuigen: de financiele krachten werden er door geschraagd; het behoud van Oost Indie werd er door verzekerd. Nederland was meer en meer afhankelijk van die voordeelen; dit bewees het aandeel dat uit die voordeelen voor den aanleg van spoorwegen moest worden genomen, en wat dies meer zij. Mogten er in die instellingen misbruiken bestaan, hij was verzekerd dat men steeds zou voortgaan die op te heffen.

De heer *Thorbecke* trad in beschouwingen over de waarborgen voor instandhouding van eenmaal aangenomen beginselen, de aangelegenheden van het strafwetboek, het drukpersreglement en het tarief. Hij hoopte dat de minister de indiening van de wet op de indische comptabiliteit zich tot een punt van eer zou maken. Ten aanzien van het beschikken over verkregen baten ten behoeve van het moederland, wilde hij weten, of de minister alleen deswege belissen zou. Hij waarschuwde tegen het uitzenden van deskundigen tot het doen van opnemingen voor verbeterde middelen van vervoer in onze kolonien; dergelijke uitzendingen hadden zelden voordeelen opgeleverd; getuige het voorbeeld van den heer von Gagern. Met betrekking tot het verband, te brengen tusschen het nederlandsch en het indische leger, wees hij op het voorschrift van art. 185 der grondwet. Ook kon hij zich niet vereenigen met het denkbeeld om hooge regten bij het tarief te handhaven, ten einde aldus in het voordeel van de schatkist hooge belastingen van den Javaan te heffen, daar hij niet geloofde dat dergelijke handhaving in ons eigen belang was. Ten laatste besprak hij eenige bijzonderheden met betrekking tot de pensioenen en de dienaangaande overgelegde lijst.

De *minister van kolonien* betreurde het dat het jaar reeds te ver gevorderd was om de koloniale aangelegenheden breedvoerig te bespreken. Er bleef veel ter behandeling over, en de gelegenheid zou daarvoor nu geschikt zijn omdat er op koloniaal terrein spanning bestond. In dien toestand behoefde hij de ondersteuning der kamer, te meer daar het welligt de laatste reis zou wezen dat hij eene begrooting verdedigde. Hij had de aanneming zijner begrooting bij vroegere gelegenheden als een blijk van vertrouwen aangemerkt. In den regel nam men de begrooting om den inhoud aan, maar op zich zelven wilde hij gaarne de uitzondering toegepast zien. De toon die in het voorloopig verslag doorstraalde keurde hij af. De minister achte zich noch inconstitutioneel, noch reactionair. Hij moest de grondwet toepassen zoo als zij is, maar het jaar 1848 had er artikelen in gebragt die moeijelijk waren uit te voeren. Hij wilde doen wat hij kon en waarborgen geven voor een stelselmatig beheer. Daarom was hij voor eene uitbreiding van den raad van state. Op de contrôle der kamer stelde hij hooger prijs, al beschuldigde men hem ook van tegenstreving van de besluiten der kamer. De regeling der suikercontracten had den staat een voordeel van 4 millioen geschonken. Hij is niet reactionair maar overtuigd dat Indie alleen kan behouden blijven bij het stelsel dat hij voorstaat.

In overleg met den minister van justitie, zou hij eene commissie benoemen voor de regtspleging in Indie. Met wijziging van het drukpersreglement hield hij zich bezig. In het tot stand brengen der wet op de comptabiliteit zal hij eene eer stellen, juist omdat het werk moeijelijk is. Omtrent de zending van von Gagern gaf hij verklaringen, om de begaafdheid en de verdiensten van dien generaal in het licht te stellen. Het tarief was in milden zin ingerigt, maar welligt niet in een zóó milden als men zich voorstelde. Hij erkende de behoefte van wijziging in de regeling der pensioenen, maar daarvan zal geene vermindering het gevolg zijn, en hij kan niet bepalen of de wijziging door de wet of bij koninklijk besluit moet geschieden.

Niet wetende welke rigting de beraadslagingen zouden nemen, uitte hij den wensch dat hem gelegenheid zou gegeven worden nog nader de zaak van den vrijen arbeid te behandelen. Mogt dat niet gebeuren, en de kamer tot de stemming overgaan, dan hoopte hij dat men bij het uitbrengen van zijne stem, niet gelooven zou dat hij zich aan zijne portefeuille vastklemde. Bij de aanneming van zijne begrooting zou hij bereid zijn, voor zoo ver zijne krachten dit toelieten en zonder van zijne rigting af te wijken, noch uit zoodanig votum gevolgen te trekken die niet billijk, niet eerlijk en niet houdbaar zijn, aan het hoofd van het departement te blijven; mogt men die afstemmen, dat zou hem wel niet aangenaam wezen. Hij zou het vooral daarom betreuren omdat hij alsdan de zaak van de afschaffing der slavernij, waaraan hij zich bijzonder gewijd had, niet zou kunnen afdoen. Hij geloofde niemand beleedigd te hebben; wisseling van gedachten zoude hem aangenaam wezen, en daartoe was hij volkomen ereid

---

Bij de voortzetting op vrijdag besprak de heer *Duymaer van Twist* hoofdzakelijk twee punten. Het eerste betrof het indische leger. Daarbij bragt hij hulde toe aan de zorg, in de laatste jaren aangewend tot versterking van het indische element, door overzending van troepen. Terwijl in 1848 tot 1856, dus in een tijdsverloop van acht jaren, 8700 man zijn overgezonden, zijn daarentegen, in het tijdperk van 1856 tot 1860, dat is van vijf jaren, ruim 10,500 man naar Indie gezonden. Maar daartegen stond eene schaduwzijde over en terwijl in het eerste tijdvak het getal vreemdelingen 1/6 bedroeg, was dit in het tweede tijdvak tot 1/5 geklommen. Hij wees op de nadeelen, aan de uitzending van die vreemde soldaten verbonden, terwijl hij tevens vreesde, dat in de laatste jaren met de uitbreiding van ons gezag in de binnenlanden is te ver gegaan. Hij besprak nog het verband tusschen het indische en het nederlandsche leger en drong aan op het beramen van middelen om de dienstneming in Indie aan te moedigen.

In de tweede plaats over het behoud der koloniale instellingen sprekende, erkende hij dat het cultuurstelsel in menig opzigt gunstige gevolgen heeft gehad, maar het moest alleen tijdelijk behouden blijven, om dat het dwangstelsel onnatuurlijk is. Hij weet wel dat er bij de vrije cultuur ook misbruiken bestaan, maar voor de misbruiken moet men de zaak niet opofferen. Men moet de misbruiken bestrijden. Hierbij deed hij de vraag, wat men gedaan had ten opzigte van hen die de misbruiken gepleegd hadden, waren ze gestraft, zouden ze gestraft worden? Hij zou gaarne zien dat hierin met gestrengheid wierd gehandeld; dat ware de beste dienst aan de ontwikkeling der vrije cultuur bewezen.

Ten slotte moest hij nog gewagen van de behandelingen aan twee indische ambtenaren aangedaan. Hij besprak daarbij den inhoud van een der gewisselde stukken met opzigt tot de gewezen residenten van Rembang, waaromtrent zware beschuldigingen waren ingebragt. Hij vroeg of het billijk was deze openbaar te maken en de verantwoording achterwege te laten, en of het aan die ambtenaren vrij zou staan zich in den meest ruimen zin voor het publiek te verantwoorden, dan of hun dit zou worden belet.

De *minister van kolonien* gaf de toezegging dat hij omtrent de uitzending van militairen zou in acht nemen hetgeen in de gewisselde stukken door de kamer was opgemerkt. Wanneer de evenredigheid tusschen de nederlanders en vreemden verbroken is dan lag de aanleiding daartoe in de omstandigheid van de ontbinding der buitenlandsche legioenen. Ondertusschen werd naauwkeurig nagegaan in hoe verre men het nederlandsche element kon versterken.

De expeditien van den laatsten tijd waarop gewezen was, waren het gevolg van vroegere gebeurtenissen, en hier herinnerde de minister wat in de Lampongs en op de oostkust van Sumatra was voorgevallen. Zijne politiek was steeds geweest, de nederlandsche magt niet verder uit te breiden, dan voor zoo ver de strikte noodzakelijkheid dit medebragt. Den raad, om het stelsel van uitbreiding niet verder dan noodig toe te passen, behoefde hij niet, daar hij in dien geest wenschte gehandeld te hebben met opzigt tot de voorvallen in Redjang, waarin hij echter veel tegenkanting had ontmoet. Ook met opzigt tot de expeditie van Boni, gaf hij op wat hij had gedaan ter vreedzame beslechting van de plaats gehad hebbende moeijelijkheden. Met betrekking tot Bandjermassing verdedigde hij de handelingen van den gouverneur-generaal. Aangaande de expeditie op de Westkust van Borneo deelde hij mede dat ook daarbij alles was gedaan ter voorkoming van den oorlog, die door den drang van omstandigheden was uitgebarsten. Dat de heer van Twist van oordeel was dat het cultuurstelsel slechts tijdelijk moest behouden blijven, betreurde de minister, want deskundigen hadden het met juistheid verdedigd en de voordeelen er van aangetoond. Stelde men nu geen vertrouwen in officiele mededeelingen, de minister deed het evenmin in particuliere. Daarna las de minister zeer uitvoerige beschouwingen voor, over den vrijen arbeid, die meer dan twee uren duurden, maar door de pauze werden afgebroken, en daarbij gaf hij de hoop te kennen dat niet ter zelfdertijd, dat notabele mannen in den lande zich in eene commissie vereenigden, om voor den grooten van den Bosch een standbeeld op te rigten, dat standbeeld worde afgebroken.

De heer *van der Linden* besprak de wenschelijkheid der afdoening van de indische comptabiliteitswet, waarop de *minister* ten antwoord gaf dat hij ten deze niet meer in verzuim was dan de commissie van rapporteurs.

De heer *Duijmaer van Twist* kwam nog terug op de gebeurtenissen te Palembang, Boni en op de westkust van Borneo, en verdedigde hetgeen dus onder zijn bestuur had plaats gehad.

Vervolgens voerden nog het woord de heeren *Elout van Soeterwoude, van der Linden, Thorbecke, van Nispen van Sevenaar* en *van Hoëvell*. Laatstgenoemde wilde om vele redenen zich onthouden om thans over de moeijelijke onderwerpen van koloniale politiek te spreken; eene betere gelegenheid zal zich daartoe welligt spoedig voordoen. De stem die hij zal uitbrengen zal alleen gegrond zijn op zijn oordeel over het algemeen beleid van het koloniaal bestuur.

Nadat alsnu de art. 1, 2 en 3 zonder discussien waren goedgekeurd, is de wet verworpen met 41 tegen 28 stemmen. Vóór stemden de heeren: Wybenga, Begram, Nolthenius, Luyben, van Lijnden, van Nispen, Strens, Dirks, Hoffman, van Heiden Reinestein, de Brauw, Storm van 's Gravesande, van Foreest, van Asch van Wijck, Mackay, Elout, van Zuylen, Meylink, Delprat, Mijer, Hoekwater, Lidth de Jeude, van Franck, Kien, Taets, Schimmelpenninck. Lyclama en de voorzitter.

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.